

เข้าร่วมอย่างเข้มข้น^{*} ผ่านว่าด้วยย่างไร? ดูดหน่วยยังไง?

พู้บเริ่มการสหกรณ์หลายแห่งได้นำเงินสหกรณ์ไปร่วมลงทุนในการจัดจำหน่าย Lottery โดยหวังว่าเป็นการลงทุนที่สหกรณ์สามารถดูแลได้ เพราะบุญก็จะได้ผลกำไรในนามของสหกรณ์ให้แก่สมาชิก แต่แล้วการนี้ก็ปรากฏว่า ได้มาความเสียหายจากการนี้ นักก่อแฉล้วง และมีสหกรณ์หลายแห่ง ติดหลังแหก ได้รับความเสียหายไปเป็นอันมาก

ประเด็นที่มีคืนในแวดวงสหกรณ์ ตั้ง คำตามมีอยู่ว่า การตัดสินใจนำเงินสหกรณ์ไปหากประโยชน์โดยมุ่งหวังจะได้กำไรด้วยการลงทุนกับเอกชนใน Quota ล็อตเตอรี่ เป็นการกระทำที่ชอบหรือไม่?

การพิจารณาในประเด็นข้างต้นน่าจะต้องมาวิเคราะห์กันโดยอาศัยพื้นฐานจากหลักการ 2 ประการคือ

- ก. หลักนิติการ
- ข. หลักวิชาการ

ก. หลักนิติการ

พระราชบัญญัติสหกรณ์เป็นบรรทัดฐานของหลักนิติการของการบริหารและดำเนินงานของสหกรณ์ ฉบับนี้หากจะหยิบยกเอาหลักนิติการมาวิเคราะห์ว่าการดำเนินงานของสหกรณ์ในกรณีดังข้อด้วยหลักนิติการหรือไม่ ก็คงจำเป็นจะต้องยึดถือเอกสารพระราชบัญญัติสหกรณ์เป็นหลัก ดังนั้นเมื่อเอกสารพระราชบัญญัติสหกรณ์มาวางเป็นแนวคิดแล้วก็พบว่ามีอยู่หลายมาตราที่กำหนดไว้ชัดเจนในด้านการดำเนินงานของ

สหกรณ์ อาทิ

มาตรา 33 (1) กำหนดว่า “มีกิจกรรมร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ที่ขอจดทะเบียน”

มาตรา 43 (3) และ (6) กำหนดว่า “ข้อบังคับของสหกรณ์อย่างน้อยจะต้องมี (3) วัตถุประสงค์ (6) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงาน

มาตรา 46 (9) “ดำเนินกิจการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์”

แนวทางของพระราชบัญญัติสหกรณ์ย่อมเชื่อประเดิมชัดเจนใน 4 ประการ เพื่อให้สหกรณ์ต่างๆ นำไปยึดถือเป็นครรลองของการดำเนินงาน กล่าวคือ

ก. สหกรณ์ต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

ข. วัตถุประสงค์ของสหกรณ์จะต้องสอดคล้องกับประเภทของสหกรณ์ที่ตัวสหกรณ์นั้นๆ จดทะเบียน สังกัดอยู่

ค. จะพบวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ได้ในข้อบังคับของสหกรณ์

ง. วัตถุประสงค์ของสหกรณ์กับการดำเนินงานต้องสอดคล้องกัน

ข. หลักวิชาการ

เมื่อปรากฏถึงหลักวิชาการแล้วก็จะพบว่ามีประเด็นที่น่าคิดว่า เราจะนำวิชาการใดมาปรับใช้จึงเหมาะสม ผู้คนเห็นว่ากรณีเช่นนี้ที่ต้องนำเอาหลักวิชาการด้านการบริหารงานมาปรับใช้จะจำเป็นต้องใช้ความคิดและหลักวิชาการที่น่าจะนำมาใช้ก็ได้แก่ หลักการวิเคราะห์ปัญหา (Problem Analysis) ของนักวิชาการบริหารชื่อดังคือ Kepner & Tregoe เป็นหลัก

ผนวกด้วยการพินิจจากหลักการและประชญาของสหกรณ์เป็นพื้นที่ดีเหนี่ยวยา

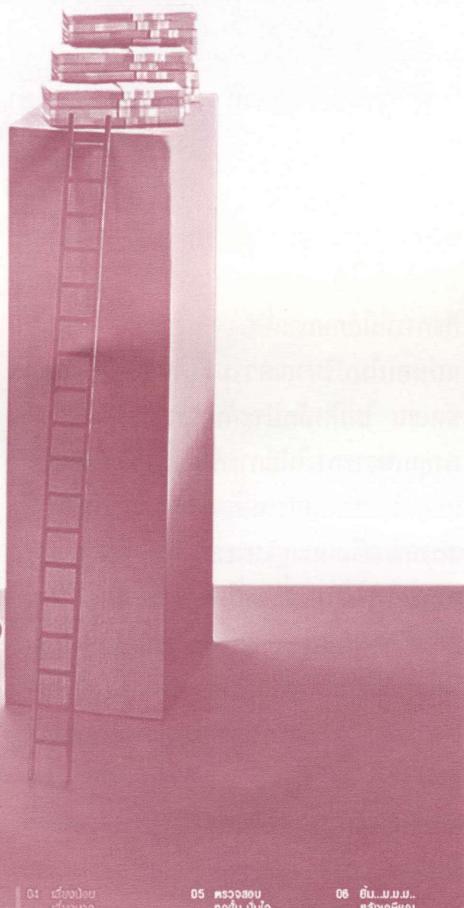
ในด้านนิติการเราจะพบว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายตั้งใจให้สหกรณ์ยึดเอาประเภทของสหกรณ์และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเป็นพื้นที่ดีในการประกอบการ การที่มีการจัดแบ่งประเภทของสหกรณ์ ก็เพื่อให้ชัดเจนลักษณะอาชีวะของการประกอบการได้ชัดเจนจะได้รับการสนับสนุน ในการดำเนินการเดียวกัน ก็กำหนดให้วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ต้องสอดคล้องกับประเภทสหกรณ์ที่จดทะเบียนด้วย ครั้นพิจารณาถึงสหกรณ์ทั้ง 7 ประเภท

แล้ว ก็จะพบว่า ไม่ปรากฏว่ามีสหกรณ์ใดใน 7 ประเภทที่ระบุในวัตถุประสงค์ให้มีการร่วมลงทุนในธุรกิจการค้าขายหรือเป็นตัวแทนในกิจการอันเกี่ยวเนื่องกับการพนัน เช่น ล็อตเตอรี่แต่ประการใด การซื้อ-ขายล็อตเตอรี่จะมีกำไรหรือไม่ จึงไม่ใช่ประเด็นสำคัญ และล็อตเตอรี่เป็นกิจกรรมประเภทอันดับว่าเป็น “การพนัน” หรือไม่ก็คงไม่ต้องสงสัย โดยนัยนี้จึงถือได้ว่า การที่สหกรณ์ได้นำเอาเงินทุนของสหกรณ์ไปลงทุนในกิจการอันมีผลผูกพันกับการซื้อ-ขายล็อตเตอรี่จึงเป็นกิจการที่ชัดเจนเลยที่เดียวว่ามิใช่กิจการอันเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ เพราะไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประเภทของสหกรณ์นั้นเอง เมื่อการลงทุนในกิจการอันมิใช่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ เช่นนี้ คณะกรรมการดำเนินการก็ต้องผู้จัดการก็ต้องตั้งก็ไม่มีอำนาจในการจะนำเอาทุนดำเนินการของสหกรณ์ไปลงทุนร่วมกับกิจการที่มีความเสี่ยงสูงดังกล่าว ที่ว่าเป็นกิจการที่มีความเสี่ยงสูงก็ เพราะเหตุว่ากิจการล็อตเตอรี่เป็นกิจการเกี่ยวกับการพนัน และการพนันก็คงไม่มีผู้ได้กล้ารับรองได้ว่า “ไม่เสี่ยง”

ในด้านวิชาการเราวางใจวิเคราะห์ปัญหาในประการนี้ได้ว่า การบริหารและการจัดการสหกรณ์ ที่นำเงินไปลงทุนในการร่วมค้า Lottery นั้น เหมาะควรประการใด ซึ่งในประเด็นนี้ก็ต้องมาพิจารณาถึงหลักการบริหารก่อนว่า การบริหารและการจัดการนั้นกูต้องสอดคล้องกับการจัดตั้งสหกรณ์หรือเจตนารมณ์ของสหกรณ์หรืออย่างไร? ต่อประเด็นคำถามนี้เราจะพบว่าถ้าพิเคราะห์ถึงสหกรณ์ประเภทต่างๆ ทั้ง 7 ประเภทแล้ว เราจะเห็นได้ว่า

สหกรณ์การเกษตร มีเจตนารมณ์ในการที่จะรวมกลุ่มสมาชิกเพื่อร่วมกันรวบรวมพืชผล แปรรูปสินค้าเกษตร จัดจำหน่ายสินค้าเกษตรเป็นหลัก

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน มีเจตนารมณ์เพื่อการออมทรัพย์ จัดหากลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค

01 เรียนรู้
และรับ
อนุมัติ

02 ออก 1
ออก 2

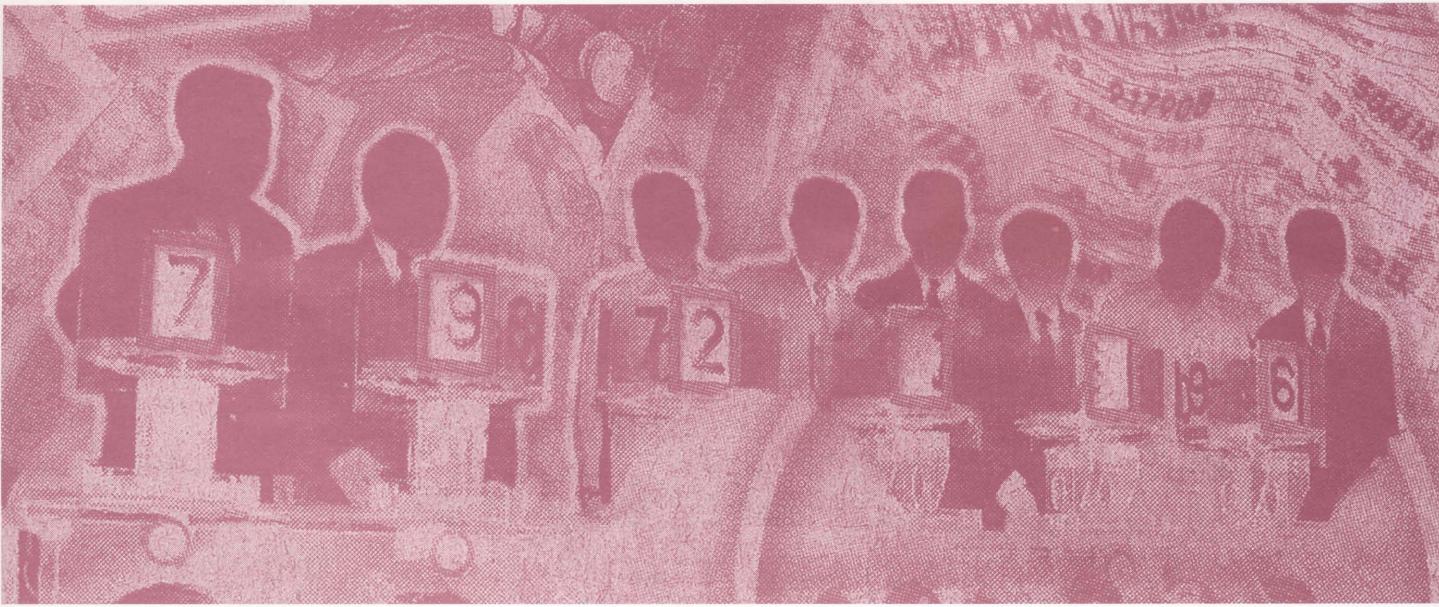
03 ฝึก
ปฏิภา
ณทุก

04 ตรวจสอบ
ตรวจสอบ
กฎหมาย

05 ตรวจสอบ
กฎหมาย
กฎหมาย

06 ยื่น...บ.m.m.
เอกสารขออนุญาต

เสี้ยวน้ำ ก. เสี้ยวนันธย ดุณเลิองกิจ

มาบริการสมาชิก ร่วมกันผลิตสินค้าและส่งเสริมการทำงานอย่างมีจิตตารมณ์

สหกรณ์นิคม มีเจตนาرمณ์เพื่อจัดหาที่ดินเพื่อเป็นที่ทำการและสำนักงาน รวมกันสร้างผลผลิตและปรับปรุงที่ดินพืชผล ตลอดจนจัดทำสิ่งจำเป็นแก่การประกอบการในสหกรณ์ มาแบ่งปันกันด้วยการพึ่งพา กัน

สหกรณ์บริการ มีเจตนาرمณ์เพื่อรวมกลุ่มผู้ที่มีความต้องการและประสบปัญหา อุปสรรคในการครองชีพโดยช่วยให้สมาชิกได้รับความสะดวกสบายไม่ถูกเอาเปรียบ

สหกรณ์ประมง มีเจตนาرمณ์ในการผลักดันให้สมาชิกมีการรวมกลุ่มเพื่อได้รับการบริการที่ดี มีอำนาจต่อรองในการจัดทำปัจจัยการผลิตมาช่วยธุรกรรมของตน

สหกรณ์ร้านค้า มีเจตนาرمณ์ที่จะรวมกลุ่มสมาชิกให้สามารถซื้อขายสินค้าอุปโภค บริโภคในราคากันที่เป็นธรรม สะดวกและไม่ปลอดภัย มีอำนาจต่อรองและพึ่งพาตนเอง

สหกรณ์ออมทรัพย์ มีเจตนาرمณ์ในการให้สมาชิกมีแหล่งเงินออมที่สามารถดูแลความคุ้มได้ มีผลตอบแทนที่เป็นธรรมกับทั้งยังสามารถให้กู้ยืมเงินในราคากันที่ต่ำกว่าภาคธนาคาร พาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น ให้สมาชิกได้

รับบริการที่ง่าย สะดวก รวดเร็วโดยไม่ถูกเอาเปรียบ

เมื่อพิจารณาจากเจตนาرمณ์โดยสังเขป ของสหกรณ์ประเภทต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เราจะเห็นได้ว่าการนำเงินสหกรณ์ไปลงทุนในกิจการที่มีลักษณะเป็นการเสี่ยงโชค ไม่มีความแน่นอนในปริมาณความต้องการ (Lottery) ซัดเจน ไม่มีหลักประกันความมั่นคงของการลงทุน เพราะการให้มีการส่งเงินแก่บริษัทเอกชน 200 ล้านบาทอย่างปราศจากหลักทรัพย์ หรือสถาบัน หรือหน่วยงานของราชการรับรู้ รับรอง ย่อมเป็นความเสี่ยงที่ไม่สมควรและไม่ชอบด้วยเหตุผลแก่การลงทุน ยิ่ง pragmatique เงินที่ส่งไปนั้นความจริงไปให้แก่เอกชนที่อ้างตัวเป็นนิติบุคคลโดยปราศจากเงินทุนที่มั่นคง อย่างแท้จริง การของรับคำประกันแล้วก็น่าจะตระหนักแต่เบื้องต้นแล้วว่า การนำเงินส่วนรวมของสมาชิกไปลงทุนเป็น ความล่อแหลมต่อการสูญเสียอย่างง่ายดาย โดยหลงเชื่อกับคำชักชวนที่เสนอผลตอบแทนจำนวนสูงเข้าหลักของ HIGH YIELD เท่ากับ HIGH RISK ที่สำคัญคือการด่วนสรุปว่าการลงทุนโดยจ่ายเงินล่วงหน้าไปก่อนเป็นก้อนโตเพื่อแลกกับผลตอบแทนเป็นรายครั้งกลับมาและ

หวังว่าจะคุ้มค่าการลงทุน เป็นการด่วนสรุปที่เข้ากฎหมายห้ามของ Kepner & Tregoe ที่ย้ำอญี่ปุ่นเสนอว่าการวิเคราะห์ปัญหาใดๆ นั้นจะด่วนสรุปก่อนในทันทีมิได้ (Don't Jump To The Conclusion)

มองในแง่หลักการและปรัชญาสหกรณ์ ก็จะพบอีกว่าสหกรณ์มิได้เน้นให้ผู้บริหารทำงานสหกรณ์โดยมุ่งเน้นที่กำไรเป็นจุดหมายสูงสุด (Ultimate Goal) สหกรณ์มิได้เน้นที่ความมั่งคั่ง (Wealthy) แต่เน้นในการที่เป็นสถาบันมั่งคง (Healthy) ดังนั้นการที่ผู้บริหารสหกรณ์นำเงินทุนดำเนินงานไปลงทุนในการค้าสลากรีดเดอร์ จึงถือได้ว่า มิได้ดำเนินการไปตามเกณฑ์ของสหกรณ์ที่มุ่งให้สหกรณ์มีความเพียงพอ ช่วยเหลือกัน เสียสละ ซื้อตรง ข้อสำคัญคือความรับผิดชอบอย่างมีธรรมาภิบาล ฉะนั้น อย่าไว้แต่การกระทำที่นำเงินทุนไปค้าขายในกิจการอันเกี่ยวเนื่องกับการพนันเลย เพียงแค่คิดก็มีเป็นการสมควรแล้ว

ผมว่าอย่างนี้
คุณว่ายังไงครับ?